ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

Ὁ Φρειδερίκος Μιστράλ, ὁ μεγάλος Προβηγκιανὸς ποιητής, δὲν ἔγραψε μονάχα τὴν ἀριστουργηματικὴ Μ ι ρ έ γ ι α. Κάθε χρόνο, προσέφερε τακτικὰ τὴ συνεργασία του καὶ στὰ διάφορα φιλολογικὰ ἡμερολόγια. Μεταξὺ τῶν μικρῶν καὶ χαριτωμένων ἱστοριῶν ποὺ δημοσίευσε στὰς ἐτησίας αὐτὰς ἐκδόσεις, εἶνε καὶ ἡ ἑξῆς :

«...Μιὰ μέρα, ἕνας φτωχὸς ζητιάνος βαρέθηκε πιὰ νὰ βασανίζεται, καὶ πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ ξεμπερδέψῃ μιὰ καὶ καλὴ μὲ τὴν μαύρη καὶ ἄραχλη ζωή του. Πηγαίνει λοιπὸν καὶ πέφτει στὸ Ροδανὸ ποταμό. Κατὰ τύχη ὅμως περνοῦσε κείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ κεῖ ἕνας χωριάτης ὁ ὁποῖος χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, πέφτει καὶ κεῖνος στὸν ποταμό, ἁρπάζει τὸν αὐτόχειρα ἀπ' τὰ μαλλιά, τὸν βγοῖζει ἔξω καὶ τὸν ξαναφέρνει στὴ ζωή.

Μὰ ὁ φτωχὸς ζητιάνος μόλις συνῆρθε καὶ εἶδε πὼς δὲν εἶχε πεθάνει ἀκόμα, ὠρμησε καὶ ξανάπεσε πάλι στὸ νερό ! Ὁ χωριάτης ἀναγκάσθηκε τότε νὰ κάνῃ καὶ γιὰ δεύτερη φορὰ ἕνα λουτρὸ γιὰ νὰ ξαναγλυτώσῃ τὸν ἀπελπισμένον αὐτὸν ἀπὸ σίγουρο θάνατο.

Τί τὰ θέλετε ὅμως... Ὁ ζητιάνος τὸ εἶχε πάρει σώνει καὶ καλὰ ἀπόφαση ν' αὐτοκτονήσῃ. Καὶ μολις ἤρθε λιγάκι στα μυαλά του ἔβγαλε τὸ μαντῆλι του, τὸ στριφογύρισε, τῶκανε σὰ σκοινὶ καὶ κρεμάσθηκε μὲ δαῦτο ἀπὸ μιὰν ἰτιά. Ὁ χωριάτης ἔτρεξε τότε νὰ φωνάξῃ τοὺς χωροφύλακας. Ὅταν ὅμως ἔφτασαν ἐκεῖνοι, ὁ φτωχὸς ζητιάνος ἦτανε πειὰ νεκρός !

— Καλά, εἶπανε τότε οἱ χωροφύλακες τοῦ χωριάτη, μπροστὰ ἤσουν καὶ δὲν ἔτανες ν' ἁπλώσῃς τὸ χέρι σου νὰ τὸν γλυτώσῃς τὸν ἄνθρωπο ;

— Νὰ σᾶς πῶ, τοὺς ἀπονρίθηκε τότε ὁ χωριάτης. Τὸν εἶδα δυὸ φορές, μπρὸς στὸ μάτια μου, νὰ πέφτῃ στὸ ποτάμι νὰ πνιγῇ. Καὶ τὶς δυὸ φορὲς ἔπεσα στὸ νερὸ καὶ τὸν ἔβγαλα στὴ στεριά. Ὅταν ὅμως τὸν εἶδα νὰ κρεμιέται ἀπ' τὴν ἰτιά, νόμισα πὼς ἰῶκανε γιὰ... νὰ στεγνώσῃ !...»

φουντουκιοῦ καὶ λαμποκοποῦσε ἀπ ὅλες τὶς μεριές. Μιὰ δυνατὴ κραυγὴ ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ βγῆκε τότε ἀπὸ τὰ στήθια ὅλων συγχρόνως. Ἐκεῖνο τὸ διαμάντι ζύγιζε τὸ λιγώτερο ἑκατὸ καρατια καὶ θὰ ἔκανε περισσότερο ἀπὸ ἕνα ἑκατομμύριο.

Τὸ γλέντι λησμονήθηκε μὲ μιᾶς κι' ὁ εὐτυχὴς κάτοχος τοῦ θησαυροῦ, δὲν ἤξερε σὲ ποιὸν νὰ προσφέρῃ τὴν ἀπανθρωπιά. Ὅταν τελοσπάντων ἱκανοποιήσε τὴν περιέργειά τους πῆρε κατὰ μέρος τὸν Κορνήλιο, τὸν Ἰσπανό, ποὺ ἦταν εἰδικὸς νὰ δίνῃ κανονικὰ σχήματα σὲ ἀκατέργαστα διαμάντια κι' ἄρχισε νὰ τοῦ μιλῇ σιγά, ἐνῶ ἐκεῖνος ἐχαϊδευε τὴν πολύ μικρὴ πέτρα μὲ τὸ χέρι κι' ἐ τὸ κ ι μ ι α τοῦ.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες ὥρες ὁ Πέτρος ἔβγαλε ἀπ' τὸν καλυβὶ τοῦ Ἰσπανοῦ κρυφὰ στὸ χέρι του τὸ διαμάντι τοῦ λιμαρισμένο, λαμπερό, ὄμορφο σὲ τ ἀστέρι ποὺ χ ε δεῖ στὸν οὐρανὸ ἡ Λ ε π τ ε τ κι' τόσο τὸ λαχταρούσε ..

Πῆγε τότε ἀπ' ἔξω ἀτ' τὴν καλύβα τῆς ὀρφανῆς κι' ἀροῦ κάθησε στὸ κατώφλι τῆς πόρτας βάλθηκε νὰ τρίβῃ μ' ἕνα μαλλινο σκουτὶ τὸ διαμάντι πολὺ ἄρχισε νὰ σπιθοβολᾶ. Ὅταν ἔ σωσε τὸ ἔβαλε προσεχτικὰ μὲς στὸ μικρό της παπουτσὶ ποὺ κρ σε τὴν ἐπίσκεψη τοῦ καλοῦ Χριστοῦ, καὶ περίμενε νὰ ξυπνήσῃ ἡ μικρή. Σὲ λίγο ἄκουσε μιὰ χαρούμενη κραυγὴ ἀπ' τὸ κρεββάτι της :

— Τ' ἀστέρι μου, νατο τ' ἀστέρι ποὺ περίμενα !...

Μὲ δυὸ πηδήματα ἡ Λατίτια βρέθηκε κοντὸ στὸ παποῦτσι της. Γονάτισε γιὰ νὰ πάρῃ μὲ τὸ μικρό της χέρι τὴν πέτρα ποὺ λαμποκοποῦσε ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, τῆς ἔδωσε ἕνα φιλὶ τρυφερὸ κι' εἶπε χαριτωμένα :

— Γελάστηκες, καλέ μου Χριστέ, τ' ἄλλο τ' ἀστέρι ποὺ σοῦ εἶχα δείξει ἦταν πειὸ μεγαλο, ἀλλὰ τὸ ἴδιο κάνει. Κ' ἐσοῦτο λάμπει σὰν ἐκεῖνο.

Ἔξαφνα εἶδε ἀνάμεσα ἀπ' τὰ τζάμια τὸν Πέτρο καὶ τοῦ ἔγνεψε νὰ μπῇ. Μόλις ἐκεῖνος πῆγε κοντὰ της τοῦ εἶπε :

— Βλέπεις ποὺ ὁ Χριστὸς ἀνέβηκε μὲ τὴ σκάλα στὸν οὐρανὸ γιὰ νὰ μοῦ φέρῃ τ' ἀστέρι μου !

Ὁ Πέτρος φίλησε συγκινημένος τὸ φωτεινὸ παιδιάτικο πρόσωπό της, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάπαυσις ἐκεῖ κάτω, στὴν ἄκρη τοῦ μεταλλείου, τὸν εἶχε σώσει ἀπὸ τὸ θάνατο, καὶ τὰ γαλανὰ καὶ ἀθῶα μάτια της τοῦ φάνηκαν πολυτιμώτερα ἀπὸ τὰ πειὸ ὡραῖα διαμάντια τοῦ κόσμου.

Σὲ λίγο ὅμως ἡ κόρη θὰ τὸν ἐαναρωτοῦσε γιὰ τὸν πατέρα της. Ἐκεῖνος θὰ προσπαθοῦσε τότε νὰ τὴν παρηγορήσῃ, θὰ τὴν ἐχαϊδευε, θὰ τὴν ὠ ὁμαζε κόρη του κι' ἡ μικρὴ Λατίτια πολὺ γρήγορα θὰ λησμονοῦσε, μὲ τὴν εὐκολία ποὺ λησμονοῦν τὰ παιδιὰ στὴν ἡλικία της...Θὰ περνούσανε μαζὺ τὴ ζωή τους, πλούσιοι κι' εὐτυχισμένοι. Θὰ τὴν ἔκανε κόρη του...Τοῦ εἶχε φέρει τὴν εὐτυχία...

Πὼλ Ρολὰν

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΥΠΟ ΤΡΙΣΤΑΝ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΟΙ ΜΠΟΥΝΑΜΑΔΕΣ....

...Κοντεύει μεσημέρι. Ἔφτασε ἡ πορφαμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς, κι' ἀκόμα δὲν ψώνισα τοὺς μπουναμάδες μου...

Ἔτσι γίνεται κάθε χρόνο. Ἀπὸ τὶς πρῶτες μέρες τοῦ Δεκεμβρίου, ὑπόσχομαι ρητὰ στὸν ἑαυτό μου νὰ μὴ περιμένω ὥς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς γιὰ νὰ κάνω τὰ ψώνια μου. Στὶς 15 τοῦ μηνὸς θὰ κάνω τὴν πρώτη ἔφοδό μου στὰ καταστήματα τῶν κομψοτεχνημάτων ἁρματωμένος μ' ἕναν κατάλογο τῶν «ὑποχρεώσεών» μου, κι' ἔτσι θὰ μπορέσω μ' ὅλη μου τὴν ἡσυχία νὰ πετύχω τὴν κατάλληλη «σουρπρίζ» γιὰ τὸν καθένα. Ἡ 15 ὅμως τοῦ μηνός, ἡ 20, ἡ 25 περνᾶν βιαστικὰ - βιαστικά, κι' ὅλο ἀναβάλλω νὰ κάνω τὴν περίφημη αὐτὴ ἔφοδό μου...Ἔχει τόσες φροντίδες, βλέπετε, ἡ ζωή...Κι' ἔτσι φθάνει ἡ τελευταία στιγμή, χωρὶς νἄχω ψωνίσει ἀκόμη τίποτε.

Ἄς εἶνε τέλος πάντων· θὰ χαραμίσω τὴ σημερινή μου μέρα στὰ μαγαζιά. Τί νὰ γίνῃ...

Πρέπει ὅμως νὰ διαλέξω μὲ προσοχή. Νὰ προτιμήσω τίποτα κομψοτεχνήματα ἀπὸ πορσελάνη, ἢ καλλίτερα, τίποτα πέτσινα πολυτελῆ τσαντάκια ;...

Γιατί, φυσικά, δὲν ἐννοῶ νὰ προσφέρω μπομπόνια ἢ λουλούδια ! Πρὸς Θεοῦ !.. Τὸ καλλίτερο εἶνε, θωρῶ, νὰ βρῶ κανένα δῶρο φτηνὸ μὲν ἀλλὰ ποὺ νἄχῃ γοῦστο. Γιὰ νὰ τὸ πετύχῃ ὅμως κανεὶς αὐτὸ χρειάζεται σκέψη καὶ διάλεγμα. Νά, τίποτε μπιμπλό, π. χ .. Τί μπιμπλὸ ὅμως ;...

Νὰ εἶχα τουλάχιστον καιρὸ διαθέσιμο, τί καλὰ θὰ ἤτανε ! Τὸ κακο ὅμως εἶνε ὅτι μὲ τὸ νὰ ἐξετάζω τὶς βιτρίνες, ἔχασα ἤδη τὸ μισό μου ἀπογευμα... Κι' ἐξ ἄλλου, ὅλες αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἔχει περάσει τόσος κόσμος ἀπὸ τὰ μαγαζια. Τὸ ὡραιότερα κοί.. φθηνότερα πράγματα θἄχουν ἤδη ἀγοραστεῖ. Δε σἄχουν μείνει παρὰ μόνον τα ἀκριβὰ τερατουργήματα....

***

Τ ἀποφασίζω, τέλος πάντων, καὶ μπαίνω μέσα σ' ἕνα μαγαζί. Καὶ τωρα ἀρχιζει νέο μαρτύριο. Δὲν ξερω πλέον οὔτε ἂν ἔχω γοῦστο κἂν !.. Ὕστερα ἀπὸ ἕνα τέταρτο ποὺ βρίσκομαι μπλεγμένος μέσα στὰ πολλὰ καὶ διάφορα αὐτὰ ἀντικείμενα, πιάνω νὰ καταλαβαίνω τί μοῦ ἀρέσει καὶ τί δὲ μοῦ ἀρέσει... Ἄς προσπαθήσω, τέλος πάντων, νὰ διαλέξω κατι...

Πρῶτ' ἀπ' ὅλα ὅμως πρεπει νὰ ξεφορτωθῶ τὴν πωλήτρια, ἡ ὁποια δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ βιαζεῖ στ' αὐτιά μου δίνοντάς μου τὶς πιο ἠλίθιες συμβουλές : Μολις μὲ βλέπει νὰ κοιτάζω κάτι τἀρπαζει καὶ τ ο β ζει μπρὸς στη μυτη μου λέγοντάς μου : «Ἂν εἶνε γιὰ κυρια θα τῆς ἀρέσῃ πολύ !...» Ἔ, μα αὐ ὸ δὲν μπορεῖ νὰ βασταξῃ πε ισσοτερο Θὲ τὴν προγγξῶ !. .

Τ ρ δηλ ν λυ ον τ ὑ ε ι α, μ ι ρ ι ρ ο ητά, δε ἐννοῶ νὰ διαλέξω μ ν ος χωρ βοηθ ι ι και συμβ ι ες, σύμφωνα μὲ τὸ γοῦστο μου κι' ις ἰδέες μου... Αὐτὴ ὅμως μὲ κοιτάζει κοροϊδευτικὰ σὰ νὰ μοῦ λέει : «Ποῦ θα μοῦ πᾶς, φιλαράκο μου... Σὰν ζαλισταῖς ψαχνοντας σὲ μένα θα καταφυγῇς...»

***

Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ λεπτομερῆ ἐξέταση δὲν ξέρει πλέον κανεὶς ἂν τὰ μικρὰ αὐτὰ βαζα ἔχουν ὁμμιὰ καλλιεχνικὴ ἀξία ἢ ἂν ἀγοραστήκαν με τη χιλιαδα, κι' ἂν αὐτὰ τὰ πιατακια τῆς πορσελάνης εἶνε ὅμοια μὲ κεῖνα ποὺ πουλιοῦνται στὶς λαϊκὲς παράγγες.

Νὰ ὅμως ἕνα τασσακι ποὺ δὲν φαίνεται ἄσχημο.

— Εἶνε ἀσημένιο, δεσποινίς ;

— Μάλιστα, κύριε. Ἂν κοιτάξετε πλάϊ του θὰ δῆτε τὴ μάρκα.

Γυριζω τὸ τασσάκι, κοιτάζω πλάϊ τὴν μάρκα καὶ βλεπω τὴν τιμή. Ἡ τελευταία αὐτὴ ἀνακάλυψις ὅμως μὲ πείθει νὰ ξαναβάλω τὸ τασσάκι ἐκεῖ ἀπ' ὅπου τὸ πῆρα. Εἶναι τρομερὰ ἀκριβό! Καὶ τώρα ;... Ἂν προσεφερα σ' αὐτὴν την κάρτα στὴν ὁποίαν εἶχα τὴ βλακεία νὰ πάω νὰ δειπνήσω τὸν περασμένο μῆνα, αὐτὴ τὴν λαβη ὁιμπρέλλας;... Δε βαριέσαι! Θα θυμώσῃ γιατὶ δεν τῆς προσεφερα... ὁλόκληρη τὴν ὁμπρελλα !

Νὰ τῆς πάρω λοιπον αὐτὰ τὰ μαξιλαράκια; Εἶνε καὶ κεντημένα.. Ποῦ ξερω ὅμως ἐγὼ ἀπὸ κεντήματα! Να τῆς πάρω τότε καμμιὰ μυρουδιά ; Ἡ τούτην ἐδῶ τὴν φιλντισένια σφραγῖδα μὲ τὸ μονόγραμμά της;... Ἀνοησίες! Θὰ γελάσῃ...

***

Ὤχ, ἀδερφέ ! Μοῦ φαίνεται πὼς τὸ καλλίτερο ἀπ' ὅλα θἄταν νὰ τῆς πάω, ἁπλούστατα, ἕνα κουτὶ μπομπόνια ! Κεῖ ποὺ θὰ πάω νὰ παραγγειλω τὰ ἐπισκεπτήριά μου, ἀγοράζω κι' ἕνα πολυτελὲς κουτί—καὶ τελείωσε ! Κατόπιν, θὰ γυρίσω σπίτι μου καὶ θὰ πέσω νὰ κοιμηθῶ, προσπαθῶντας νὰ μη συλλογίζομαι τὶς ἀγωνιώδεις καὶ ἀναποφασιστες αὐτὲς ἡμέρες ποὺ σὲ φέρνουν στὸ σημεῖο νὰ παρακαλῇς νἄρθῃ κανενας κατακλυσμός, τίποτε τὸ τρομερὸ καὶ τὸ ἀπρόοπτο, ποὺ ν' ἀνακατέψῃ τὶς ἐποχές, τὸ ἡμερολόγιο, τὴν κοινωνικὴ ζωή, καὶ νὰ καταργήσῃ τὴν πρωτοχρονιά, γιὰ πάντα... γιὰ πάντα !..

Τριστὰν Μπερνὰρ